

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-544994-IX-904/06/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 18/04/2007r.

Pan
gen. bryg. Mirosław Kuśmierczak
Komendant Główny Straży Granicznej
Al. Niepodległości 100
02-524 WARSZAWA

Szanowny Panie Komendancie,

Dziękując za nadesłanie do wglądu zarządzenia nr Z-16 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 5 maja 2003 r. w sprawie sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych pragnę przedstawić swoje wątpliwości co do zgodności z prawem zamieszczonych w nim regulacji prawnych. Akt ten został wydany na podstawie dyspozycji art. 9 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn. - Dz.U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 z późn. zm.) zobowiązującej Komendanta Głównego Straży Granicznej do określenia sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych.

Zgodnie z § 15 tego zarządzenia:

1. Funkcjonariusze w czasie pełnienia służby granicznej lub prowadzenia działań granicznych posługują się wyłącznie służbowymi środkami łączności.
2. Prywatne środki łączności przed rozpoczęciem służby zdaje się do depozytu.
3. Komendanci gpk, strażnic i dywizjonów zapewniają miejsca do:
  - 1) przechowywania środków łączności, o których mowa w ust. 2:

- 2) przechowywania środków płatniczych funkcjonariuszy oraz dokumentów umożliwiających ich uzyskanie na czas pełnienia przez nich służby granicznej lub prowadzenia działań granicznych.
4. Prywatne środki łączności, środki płatnicze oraz dokumenty umożliwiające ich uzyskanie przechowuje kierownik zmiany, kierownik zespołu służby granicznej lub dowódca jednostki pływającej Straży Granicznej.
5. Miejsca przechowywania środków łączności, środków płatniczych oraz dokumentów umożliwiających ich uzyskanie powinny odpowiadać warunkom, o których mowa w §90.

Należy zauważyć, iż problem zakazu używania prywatnych środków łączności i posiadania przy sobie środków płatniczych w trakcie wykonywania służby był już prowadzony przez Rzecznika w marcu 2003 r., kiedy jeszcze nie weszło w życie zarządzenie w sprawie sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż w wyniku wystąpień Rzecznika zostały uchylone zapisy § 10 i § 11 decyzji Szefa Służby Celnej nr 17 z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie wdrożenia jednolitych procedur ograniczających możliwości zachowań korupcyjnych w Służbie Celnej dotyczące zakazu używania prywatnych telefonów komórkowych przez funkcjonariuszy oraz wprowadzenia w urzędach i izbach celnych obowiązku zgłoszenia przełożonym posiadania kwoty przekraczającej 200 zł. (w załączeniu kopia odpowiedzi Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów nr DES-232-4(6)/04 z dnia 17.03.2004 r.).

Zamieszczone przez Komendanta Głównego Straży Granicznej w § 15 regulacje dotyczą materii konstytucyjnej. Przepis art. 47 Konstytucji RP określa, że *każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym*. Z kolei art. 49, *zapewnia wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się. Ich ograniczenie może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony*. Stąd też wszelkie ograniczenia w tym zakresie powinny mieć rangę ustawy. Art. 31 ust. 3 Konstytucji określa, że *ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw*. Zarządzenie Komendanta Głównego Straży Granicznej w sprawie sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia

działań granicznych nie może regulować praw i obowiązków obywateli (por. art. 93 ust 2 Konstytucji RP).

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę Pana Komendanta o uchylenie niezgodnego z obowiązującym prawem przepisu. Będę wdzięczny za w miarę szybkie udzielenie odpowiedzi, umożliwiające mi zajęcie stanowiska co do dalszego postępowania w sprawie.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/